
Публикуван на: 09-02-2007

Източник: [Портал Европа](#)

По повод навършването на осем години от задържането на българските медицински сестри в Либия, днес в София ще се проведе протестен митинг пред посолството на Либия. Различни шествия в столицата ще има през целия ден, като вечерта ще се проведе национално шествие и молитва в знак на съпричастност към съдбите на осъдените в Либия медицински сестри и палестинският лекар. Шествието тръгва в 18.00 часа от пилоните на НДК, а молитвата започва в 19.00 часа пред храм-паметника "Александър Невски". Градовете Бургас, Варна, Велико Търново, Пловдив, Благоевград, Смолян, Сливен, Враца, Търговище и др. също ще се включат в Националния протестен митинг. Портал ЕВРОПА ви предлага коментара по темата на Илия Илиев, публикуван в днешния брой на вестник "Монитор":

"НЕ СТЕ САМИ" Е ПОРЕДНАТА МАСОВА МАНИПУЛАЦИЯ НА БЪЛГАРИТЕ

Чрез средства за масово информирание (СМИ), представени в национален мащаб, ръчкат българите на митинги, бдения, шествия и прочие масови акции.

В ефир, от електронни и от хартиени носители известни в обществото и симпатични на отделните негови слоеве личности дърпат хората за ръкавите с призива да излизат по стъгди и мегдани. Дори само тези белези са достатъчни, за да сме сигурни, че се касае за обществена манипулация с политически цели. Този път нейният лозунг е "Не сте сами!".

Обикновено обект на такъв гръмко заявен ангажимент са политически партии или отделни техни водачи. Не бяха сами БСП и СДС, не бяха оставени без шумна подкрепа "нашите" Луканов, Желев и Еди. Този път според декларациите на активистите на тази манипулация не са сами невинно осъдените на смърт наши медицински сестри в Либия. С гръмки натрапчиви призови народът български е повикан гневно да отбележи началото на деветата година от тяхното злощастно пребиваване в либийски зандан.

Веднага се появява в съзнанието на здравомислещия индивид въпросът, а осем все така злощастни години ли трябваше да минат, преди медии да изпаднат в бурно негодувание и да призоват гражданите на протест. Не върви класическата реплика "по-добре късно, отколкото никога", късно е още през първата година, много късно е през петата.

Да се лекуват проблемите на обществото и държавата поначало е трудно, у нас сега е изключително трудно. Нужни са огромни ресурси, благоприятна външна среда, кадри и отговорни към нацията водачи. Няма, затова се налага да се имитира "лечение". В масов план то може да се приложи само чрез обществено-политически магии, чрез публично шаманстване. Любон пише: "В своята вечна борба с разума чувството никога не е било победено".

Не осмата годишнина е датата-повод за провеждането на масовата манипулация. Моментът е съобразен с влизането на страната след 1 януари в нова политическа, икономическа и морална координатна система. Този миг не се очакваше с радостно възбуждение от населението, нямаше всенародни веселия непосредствено след премахването на някои гранични бариери. Хората станаха още по-критични и взискателни спрямо политиците, спорадично възникнаха групови протести на пенсионери и любители на родната ракия. Българите започнаха да усещат неизбежните отрицателни последствия от присъединяването към ЕС - покачване на цените на редица стоки и услуги, повишена взискателност към някои родни производства, студенина към нас от страна на първите членки на общността.

Българите са претоварени с отрицателни емоции. Те са в резултат на разгрома на държавността и индустрията, деморализацията в обществото, предателството на назначения отвън политически елит, пълното несъобразяване на властта с техните интереси и желания, зле прикритата недоброжелателност от страна на формалните ни нови съюзници. Насъбраната отрицателна енергия сред управляваните маси рано или късно би избухнала в някаква форма на масови протести и вълнения, би помела поначало нелюбимия й овластен елит. Така е навсякъде, дори в най-мощните държави в нужните моменти се прилагат "успокоителни" пиар-кампании, символични войни срещу злото, завършващи със символични победи над него.

Символите виреят в друго пространство, при митовете. Те заедно се зареждат от нашите емоции и памет. Митовете са винаги с хората, само са се спотаили до време, очаквайки своя час.

Представяват изключително важна част от човешкото светоусещане, от нашия живот. Това активно и користоно се използва от политиците и агитпропагандния им апарати от бизнеса за манипулиране на масовия гражданин.

Приспособени и прекарани през СМИ, митовете са мощен инструмент за конструиране на целенасочено променена реалност, по същество митологична.

Събарянето на мавзолея в София символно означаваше освобождаване от тоталитарния мит за окончателната победа на комунизма. На негово място не бяха поставени нови демократични "свети мощи". Поваленият мит лесно се завърна чрез повторението на сериала "На всеки километър", върнаха се в политическо обръщение и познати от онова време фамилии.

Индивидът е силно затруднен да живее в свят на строги факти или съобразно своите потребности и желания. Между голата реалност и него трябва да има още нещо, някакъв посредник, който да му я разкаже като приказка. Опаковането на грубата реалност най-удобно и приемливо се извършва от митовете. Чрез тях манипулаторите подреждат реалността по поръчка. Тя трябва да бъде разказана така, че в нея да се вмести конкретните събития и да станат безконфликтно разбираеми за масите. Задавайки конкретни рамки за възприемане на една или друга политическа личност, всички следващи нейни изявления и постъпки да могат да се обяснят в контекста на създадения мит.

Преминавайки през психическите автоматизми като през предавателна кутия, енергията и стремежите на манипулаторите се превръщат в енергия и стремежи при техните обекти.

Фром нарича "псевдомислене" вмъкването в съзнанието на масовия човек на мненията на авторитети, известни личности, лидери на общественото мнение. На масовия човек му се струва, той дори е убеден, че на своя глава и по своя воля се закичва с трицветни лентички или партийни знаци, за да фукне с лозунг или свещичка в ръка към площада на митинг или бдение. Убежденията на човека всъщност са област на неговите преживявания и усилия за себerealизация. Колцина убедени комунисти са изучавали "Капитала" на Маркс или томовете на Ленин?

Много ли бяха субектите сред десетоноемврийския седесарият, които са прелистили "Фашизмът" на Желев? Халхабер си нямат дежурно гласуващите за Доган за неговите философски и политически възгледи. Всички те просто емоционално са се вживяли в съответния мит, който е изкривил действителността.

Механизмът "свой-чужд" е един от основните ресурси на манипулирането на масовото съзнание. Съпровожда се с извършването на една необичайна кражба. Обективният разказ за действителните събития като джоб се обръща с хастара навън, изтърсва се съдържанието му, част се изхвърля, с другата се извършват определени действия и останалото се връща обратно. Прави се политтехнологически фокус. В този джоб историчността на нещата е изчезнала, няма я и реалността, събитията са обезкръвени. В крайна сметка действителността е деформирана, очистената от смисъл форма се е превърнала в понятие. Него манипулаторите могат да запълнят с желаното съдържимо и да му придадат поръчаното значение.

Така стана при голямата манипулация в началото на 1997 г. Темата тогава беше "Народът сваля БСП от власт" и акцентът падна върху събитията около 10 януари. После събитията бяха преформатирани, от "джоба" героите бяха изтръскани, Виденов е намазан с катран и обявен за прицел на протестните действия, Добрев и Първанов са обявени за разумните в БСП. Днес 10 януари е изместен от 4 февруари, Виденов просто отсъства от пиесата, Добрев вече е на широк пиедестал, на който при случай да има място и за Първанов.

Вятърните мелници за обектите на манипулацията вече изглеждат като зли великани, а те самите се превръщат в колективен дон Кихот, в душевно болен масов субект. За митологизираното съзнание митът е самият живот с неговите надежди и страхове, с всичката му ежедневност. Здравият разум - Санчо - е в селски дрехи и върху магаре, а дон Кихот е в бляскави доспехи и върху боен жребец Росинант. Те се движат заедно, но всъщност са в различни времеви измерения. Времето на лудия в доспехите е друго, някак дискретно, без отделни фрагменти, уплътнено, от повествованието е изчезнало всичко "излишно". Достъчно е да му се придаде малко епичност, архаичност и поетика, за да придобие то свърхемоционално, "божествено" впечатление. Светът на митовите е драматичен, в него се действа, борят се сили.

Както става със запалняковците на стадиона, когато любимите отбори играят важна среща. Включена в колективния мит, индивидуалната психика потъва в колективното несъзнателно, а там индивидуалните черти избледняват до пълно изчезване. Хората на стадиона или на площада минават под един знаменател..

Всичко това виждаме и в настоящето мероприятие "Не сте сами!". Ежедневно се напомня, че организаторите на мероприятиято са телевизия, радио и вестник. Предварително се внушава, че предстоящото шествие ще бъде грандиозно, ще го придружават 20 патрулки, но по никакъв начин няма да пречи на движението?! Ще има предаване на директни кадри от вертолет.

Постановката е театрална, наситена емоционално, апелира се към дълбочинни стереотипи в масовото съзнание. Протестът срещу присъдата в Триполи и срещу акциза на ракията се сливат в един. Неизбежно ще има специално сътворена песен "Не сте сами!". Такава пеят и запалняковците на известен британски футболен клуб. Певците са повече от 40. Отсъстващите в шествието предварително са обявени за глупаци.

Главите, мислите и особено чувствата на колективния дон Кихот трябва да се насочат извън България в посока Либия, Вашингтон и Брюксел. Решението е там, не тук. Кадафи е зъл, съдиите са тоталитарни, либийците ни мразят, искат смърт или милиони за компенсации. От ЕС ще ни

ОСЕМ ГОДИНИ ОТ АРЕСТУВАНЕТО НА БЪЛГАРСКИТЕ МЕДИЦИ В ЛИБИЯ

помогнат, чичо Сам и Кондолиза - също.

Осемте години ги няма, конкретни виновници сред политиците ни няма. Чучела на Соломон Паси и Надежда Михайлова няма да се палят. Активно участват деца от различни възрасти, жени, мъже, народ.

"Народът и партията са единни!", крещеше преди лозунгът, митологичното съзнание най-много да смени единственото число. Ето, загърбваме миналото, гледаме заедно напред, чакаме Годо. Кадафи ще се стресне, Брюксел ще го смъмри, Буш ще избави сестрите. Благодарение и на нашата активност, в резултат на битката ни с копия в ръце срещу злите демони. Може още днес да ни посочат следващия враг.

Вече всички не сме сами. Това май звучи като че не сме и с всички си.

(по "Монитор")